

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.II.21.444/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

Nyíróné dr. Kiss Ildikó bíró

A felperes: felperes

cím1

A felperes képviselője:

Dr. Hutkai Mária ügyvéd

cím2

Az alperes: alperes neve

cím3

Az alperes képviselője:

Nagyné dr. Márton Veronika ügyvéd

cím4

A per tárgya: gyermektartásdíj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Miskolci Törvényszék 1.Pf.20.833/2021/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Sátoraljaújhelyi Járásbíróság 6.P.20.555/2019/68.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Pf.20.833/2021/4. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek – 15 nap alatt – 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 67.200 (hatvanhétezer-kétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás

[1] A peres felek 2001. augusztus 25-én kötött házasságából 2003. október 8-án személy1, 2005. április 13-án személy2 és 2010. szeptember 25. napján személy3 utónevű gyermekek születtek.

[2] A felek utolsó közös lakása a cím3 szám alatti ingatlanban volt, amely közös tulajdont képez, és ahonnan a felperes személy2 és személy3 utónevű gyermekekkel 2019. július 25-én elköltözött a felek közös tulajdonát képező cím1 szám alatti lakásba.

[3] A három testvér kötődik egymáshoz, szívesen találkoznak, jól érzik magukat együtt. A lánygyerekek is szívesen tartózkodnak apjuknál a kapcsolattartás során.

[4] 2019. augusztus 1-től személy1 utónevű gyermek tartásáról kizárólag az alperes, személy3 és személy2 utónevű gyermekekéről pedig a felperes gondoskodik.

[5] A felperes havi nettó átlagkeresete 2018 júliustól 2019 júliusáig terjedő időben havi 90.810 forint volt, 2019 augusztustól 2020 decemberéig – mely időszakban két gyermekre igénybe vette az adókedvezményt – nettó keresete 180.167 forintot tett ki. Felperes 2021. évi nettó havi átlagkeresete adókedvezménnyel havi 200.000 forint. 2019 novemberétől a két leány után családi pótlékban részesül, személy3 után 14.800 forintot, személy2 utónevű gyermek után 25.900 forintot folyósítanak részére.

[6] Az alperes havi nettó átlagkeresete 2018. évben 384.646 forint volt, 2019. évben 375.207 forint, míg 2020. évben havi 279.025 forint. 2018 júliustól 2019. augusztusáig – mely időszakban az alperes három gyermek után vette igénybe az adókedvezményt – havi nettó átlagkeresete 395.945 forint volt, 2019 szeptemberétől 2020 decemberéig 288.464 forint. 2021 április hónapban prémiummal együtt az alperes nettó keresete 467.770 forintot tett ki. 2020. évben alperesnek eseti bevétele 30.000 forintban volt megállapítható. Az alperes kapja jelenleg személy1 után a havi 13.700 forint összegű családi pótlékot.

A felperes keresete, az alperes viszontkeresete és a felek ellenkérelmei

[7] A felülvizsgálattal is érintett részben a felperes keresetében gyermektartásdíjat igényelt személy2 és személy3 utógyermekek után 2019. augusztus 1-től havonta gyermekenként 60.000 forint összegben.

[8] Alperes ellenkérelmében a szülői felügyeletet kérte a lánygyerekek felett is, egyébként amennyiben a bíróság a gyermekeket a felperesnél helyezi el, úgy gyermektartásdíj megfizetését vállalta gyermekenként 20.000 forint összegben

[9] Az alperes viszontkeresettel élt, amelyben mindhárom gyermek vonatkozásában kérte magát a szülői felügyeleti jogok gyakorlására feljogosítani és a felperes marasztalását gyermektartásdíj megfizetésére, mindhárom gyermek után havonta és gyermekenként 20.000 forint összegben.

[10] A felperes ellenkérelmében a viszontkereset elutasítását kérte. Arra az esetre, ha a bíróság a gyermekeket az alperes apánál helyezné el, nem vitatta az alperesi követelést, azt havonta és gyermekenként 20.000 forintban meghatározva.

Az első-és a másodfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság 6.P.20.555/2019/68. számú ítéletében személy1 utónevű gyermek esetében a szülői felügyeleti jogok gyakorlására teljeskörűen az apát, míg személy2 és személy3 nevű gyermekek tekintetében az anyát jogosította fel. Kötelezte a felperest, hogy fizessen az alperesnek személy1 tartására 2019. augusztus 1-től kezdődően havonta 20.000 forint határozott összegű gyermektartásdíjat. Ezen gyermek tekintetében 460.000 forint gyermektartásdíj hátralékot állapított meg, amelynek megfizetésére 90 napos határidőt biztosított.

[12] A bíróság az alperest személy2 és személy3 utónevű gyermekek tartása tekintetében havonta és gyermekenként 48.000 forint, összesen 96.000 forint megfizetésére kötelezte, a gyermektartásdíj hátralék mértékét pedig 2.145.000 forintban rögzítette.

[13] A bíróság a középiskolás gyermekek (személy1 és személy2) megélhetési költségét a felek által becsatolt táblázatot elfogadva gyermekenként 120.000 forintban határozta meg.

[14] Nem volt vitatott, hogy személy1 tartására a felperes az alperes felé gyermektartásdíjat nem teljesített, ezért 460.000 forint elmaradt tartásra jogosult az alperes, az általa igényelt havi 20.000 forint figyelembevételével.

[15] A felek nem kívántak különbséget tenni személy2 és személy3 gyermek tartásdíjának összege között annak ellenére, hogy személy2 tartós betegségben szenved, ami miatt a felperest kiemelt összegű családi pótlék illeti meg. Azon körülmény, hogy mindegyik peres fél mindhárom gyermek gyermektartásdíját peresítette, önmagában kizárja a gyermektartásdíj kiegészítésére vonatkozó igényt.

[16] Felperes keresetében gyermekenként 60.000 forint összegű havi tartásdíjra tartott igényt, ehhez képest alperes gyermekenként havi 20.000 forint megfizetését vállalta. Alperes nem vitatta, hogy személy2 és személy3 2019 augusztustól felperes tartásában van, alperes részére összesen 60.000 forint gyermektartásdíjat fizetett a peresített időszakban.

[17] A bíróság személy3 nevű gyermek havi megélhetési költségét 100.000 forintban rögzítette, elfogadva a felperes táblázatos kimutatását. Az alperes maga is 130.000 forintra tette személy1 megélhetési költségét, amely kimunkálás gyakorlatilag megerősíti a felperes számítását a gyermek kiadásaira.

[18] A bíróság az alperes jövedelemigazolásából megállapította, hogy jelentős különbség van a gyermekkedvezmény elvesztése előtti és utáni jövedelmében. Ezért az alperest terhelő gyermektartásdíj összegét havi 288.464 forint átlagjövedelem 16,6 %-ában, kerekítve 48.000 forint havi összegben határozta meg.

[19] A felperes nem igazolta, hogy az alperes 2019. évi életközösség megszakadását követően is elér olyan jövedelmet, amelyből gyermekenként havonta 60.000 forint tartásdíj teljesíthető, így a marasztalás összegét az elsőfokú bíróság 48.000 forintban rögzítette, és ennek alapján számolta el az alperes által fizetendő gyermektartásdíj hátralék mértékét.

[20] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság 1.Pf.20.833/2021/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, egyebekben helybenhagyta. Kötelezte az alperest perköltség és illeték fizetésére.

[21] A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a gyermektartásdíj összegének meghatározásakor nem az alperes jelenlegi havi nettó jövedelmének volt jelentősége, hanem a Ptk. 4:218. § (4) bekezdése szerint a kötelezettnek a keresetindítást megelőző egy évi összes jövedelmére kell figyelemmel lenni. E jogszabály alapján jelen perben a 2018. december 1-től 2019. november 30-áig terjedő időszakot lehetett irányadónak tekinteni, amely alapján alperes havi nettó jövedelme a jövedelemigazolások adatai szerint 4.626.222 forint, havi nettó 385.518 forint volt, ennek 16,6 %-a 63.995 forint.

[22] Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy jelentős különbség mutatkozott a gyermekkedvezmény elvesztése miatt a 2019 szeptember hónap előtti és utáni alperesi jövedelem között. Ebből adódóan a gyermektartásdíj összegét kifejezetten az alperesre nézve kedvezőbb adatok alapul vételével határozta meg.

[23] Alaptalanul sérelmezte az alperes, hogy az elsőfokú bíróság különbséget tett a gyermekek között a gyermektartásdíj összege tekintetében, és nem volt figyelemmel személyi szükségleteire. E körben annak van jelentősége, hogy az alperes havi 20.000 forint, míg a felperes havi és gyermekenkénti 60.000 forint gyermektartásdíj iránti igénytel lépett fel a per során.

[24] Mivel személyi tekintetében az alperes mindösszesen havi 20.000 forint összegű igénytel élt gyermektartásdíj címén, a bíróság nem terjeszkedhetett túl az alperes által előterjesztett viszontkereseti kérelmen a marasztalási összeg meghatározásakor.

[25] A másodfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy alaptalan a perköltségre vonatkozó fellebbezés is, e körben az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

[26] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását” kérte abban a részében, amellyel a bíróság gyermekenként 48.000 forint gyermektartásdíj fizetésére kötelezte. A gyermektartásdíj mértékét gyermekenként 20.000 forintban, összesen havi 40.000 forintban kérte megállapítani azzal, hogy ennek figyelembevételével 857.000 forint lenne a gyermektartásdíj hátraléka.

[27] Alperes érvelése szerint a gyermektartásdíj megállapítása során az elsőfokú bíróság különbséget tett a gyermekek között, amikor a 18 éves, érettségi előtt álló fiúgyermek után 20.000 forint tartásdíjat állapított meg, míg a 10 éves, általános iskolás gyermek után 48.000 forint tartásdíjról rendelkezett. A kialakult bírói gyakorlattal ellentétes ez a szabályozás, hiszen amennyiben mindkét félnél marad gyerek, akkor két gyermek esetében nem állapítanak meg tartásdíjfizetési kötelezettséget. Ezen szabály alapján jelen perben is csak egy gyermek után kellene tartásdíjat fizetnie alperesnek, és a felperesnek tartásdíj fizetési kötelezettsége nem állna fenn.

[28] Az elsőfokú bíróság személyl vonatkozásában nem vette figyelembe a Ptk. 4:218. § (2) bekezdésének a) pontját, a gyermek indokolt szükségleteit. A (3) bekezdés sorolja fel, hogy mik tartoznak az indokolt szükségletek körébe, kiemelve a neveléshez és tanításhoz szükséges rendszeres kiadásokat is. Három kiskorú gyermeke van az alperesnek, havi 250.000 forint nettó rendszeres jövedelemmel rendelkezik, amelynek 16,6 %-a nem a bíróság által megállapított 48.000 forint.

[29] Az elsőfokú bíróság a személyl nevű gyermeket úgy tekintette, hogy az tartásra bizonyára érdemtelen, holott folyamatosan végzi a középiskolai tanulmányait, és a felperes jövedelméből sem ítélte meg a bíróság neki 16,6 %-ot.

[30] A bizonyítékok értékelése körében nagy nyomatékka vette figyelembe a bíróság az alperes által nem ismert, náluk soha meg nem forduló tanú1 és tanú2 tanúk vallomását, amelyet szinte a szakvélemény fölé helyezett.

[31] Amennyiben az első fokon eljáró bíró előre közli, hogy nem a szakvélemény alapján, a gyermekek érdekeinek figyelembevételével hozza meg az ítéletét, akkor felesleges volt nagy szakértői költségek fizetésére köteleznie az alperest.

[32] A 2.145.000 forint gyermektartásdíj hátralék teljesítésére 90 napos „méltányos” teljesítési határidőt biztosított a bíróság, az azonban nem tekinthető méltányosnak, mivel 250.000 forint nettó fizetésből kellene az alperesnek három hónap alatt ezt is teljesíteni.

[33] A perköltség vonatkozásában az alperes kifogásolta, hogy az igazságügyi szakértő költségét kizárólag vele fizettették meg annak ellenére, hogy a szakértő egyértelműen rögzítette, miszerint a gyermekek nevelésére az alperes az alkalmas. Iratellenes ítéletet hozott az elsőfokú bíróság, melyet eljárási szabálysértéssel a másodfokú bíróság is helybenhagyott.

[34] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására, és az alperes 50.000 forint perköltség megfizetésére kötelezésre irányult.

[35] Az alperes a gyermektartásdíj körében arra hivatkozik, hogy az ítélet különbséget tesz a gyermekek között, amikor eltérő összegű gyermektartásdíjat határoz meg. Ebben a körben jogszabályi hivatkozásként mindösszesen a Ptk. 4:218. § (2) bekezdés a) pontja került megemlítésre a gyermekek indokolt szükségleteire utalással. Ugyanakkor az alperes felülvizsgálati kérelmében, ahogy az első-, és a másodfokú eljárásban is csupán 20.000 forint összegben terjesztett elő gyermektartásdíj iránti igényt, míg a felperes gyerekenként 60.000 forint gyermektartásdíjat igényelt a per során.

[36] Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a gyermektartásdíj összegének meghatározása során az alperes teljesítő képességét, a felek jövedelmi viszonyait teljes körűen feltárták és értékelték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[37] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[38] A Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálhatta a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.

[39] A Pp. 413. § (1) bekezdés a) és c) pontja rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a felülvizsgálni kívánt ítélet számát a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihat az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényes feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti (1/2016. (II. 15.) PK vélemény; 1/2017. polgári jogegységi határozat). Ebből következően csak azon felülvizsgálati érvelés volt vizsgálat tárgyává tehető, amely a fenti előírásoknak megfelelt.

[40] A gyermekek indokolt szükségleteit a Ptk. 4:218. § (2) bekezdés a) pontja alapján kellett meghatározni. A Kúria egyetértett a jogerős ítéletben kifejtett indokolással.

[41] Hangsúlyozandó, hogy a gyermekek indokolt szükségleteit a Ptk. 4:218. § (3) bekezdése definiálja, és a gyermek gondozásával felmerülő rendszeres és szükséges kiadással azonosítja. A Ptk. ugyan az indokolt szükségletek forintosítását nem írja elő, a 4:218. § (2) bekezdés egymásra épülő szempont rendszerese alapján azonban a rendszeres kiadások legalább nagyságrendi megállapítása nem mellőzhető. Az indokolt szükségletek meghatározásával lehet ugyanis állást foglalni a kötelezetti teljesítőképesség (Ptk. 4:216. § (1) bekezdés) és a természetbeni tartás, a szülők közötti teherviselés aránya összefüggéséről, a

gyermekek részére juttatott állami támogatások (Ptk. 4:218. § (2) bekezdés e) pont) elszámolásáról.

[42] Az eljáró bíróságok a peradatok helyes mérlegelésével állapították meg a gyermekek indokolt szükségletét az életkoruk és személyiségfejlődésük, az alap- és kiegészítő szükségleteiknek megfelelően (EBH 2010.2138), figyelembe véve a felek által készített kimutatást is.

[43] Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy a 18 éves, érettségi előtt álló személy1 esetében nem értékelték a bíróságok a gyermek indokolt szükségleteit. A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy az alperes a gyermek igazolt szükségletei, a reá fordított kiadások ellenére ezen gyermek után mindössze 20.000 forint gyermektartásdíj iránti igénnyel lépett fel, míg felperes ezen a jogcímen a leánygyermekek után 60.000 forintot kért. A kereseti, illetve viszontkereseti kérelmen való túlterjeszkedésre nem volt jogszabályi lehetőség (Pp. 2. § (2) bekezdés), így a jogerős ítéleti döntés nem volt jogellenes.

[44] A másodfokú bíróság ítélete [21] bekezdésében részletezte az általa alkalmazott számítási módot, az apa jövedelmi viszonyait és vizsgálta az alperes által sérelmezett 16,6 %-os mértéket is. Jogszabálysértés eljárása során nem volt rögzíthető, helyes számítási módot alkalmazott, és ebből helytállóan következtetett az alperes teljesítőképességére is.

[45] Az alperes sérelmezte, hogy a bíróságok „méltányos” teljesítésről döntöttek, azonban jövedelmi viszonyai mellett nem vették figyelembe fizetési képességét. Eltúlzottnak találta továbbá a másodfokú bíróság által megítélt perköltség összegét is. Ezeket az előadásokat illetően azonban az alperes konkrét jogszabályhely megjelölésével nem támasztotta alá a jogszabálysértést, így a felülvizsgálati eljárásban mindez a fent hivatkozottak alapján nem képezhetette vizsgálat tárgyát.

[46] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel hatályosan nem támadott részében nem érintette, egyebekben azt – kizárólag a gyermektartásdíj mértékét és a díjhátralék összegét illetően – hatályában fenntartotta a Pp. 424. § (1) bekezdés alapján, tekintettel arra, hogy annak rendelkezései nem jogszabálysértőek.

[47] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megfizetésére köteles a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján.

[48] Az alperes köteles az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdés szerint a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére, amely összegének meghatározása 672.000 forint pertárgyérték alapján történt.

[49] A felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el (Pp. 420. §).

Budapest, 2022. április 12.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró,

Nyíróné Dr. Kiss Ildikó s.k. bíró